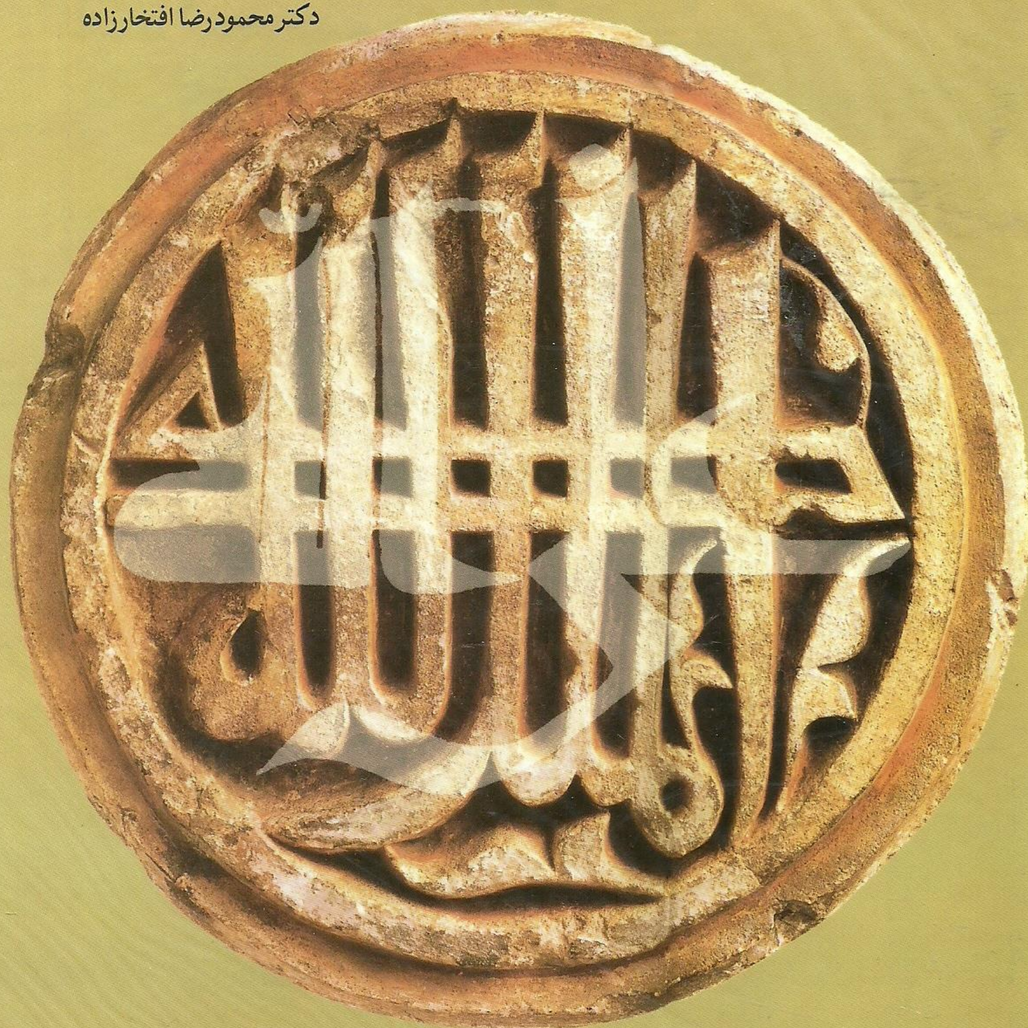

ترجمه نهج‌البلاغه از دکتر محمودرضا افتخارزاده، به زبان فارسی شامل پیش‌گفتاری از مترجم درباره امیرالمؤمنین و نگاهی به سرنوشت تاریخی میراث علوی، سید

رضی گردآوری و گزینش سخنان امام علی(ع)، مطالبی پیرامون برگردان پارسی نامه علوی، سیر تاریخ ترجمه‌ها از سده پنجم تا کنون و زبان ادبیات ترجمه، در ابتدای کتاب می‌باشد، سپس به ترجمه کتاب نهج‌البلاغه پرداخته است.

گزارش محتوا

مترجم در ترجمه کتاب نهج‌البلاغه با خود عهد نموده که از هر گونه ترجمه آزاد و باز پرهیز کند و تنها در چارچوب کلام علوی حرکت نماید، و کلام علوی برای وی اصل و اساس باشد و تنها بکوشد به آن نزدیک شود. از آنجا که ساختار کلام علوی در نهایت کوتاهی و ایجاز است، کوشیده تا در ادبیات ترجمه بیشتر از افعال تك بنی پارسی آشنا و ناآشنا بهره بجوید، و هماهنگ با کلام علوی بیشتر از ضمایر مفعولی فارسی بهره ببرد و یا ضمایر فاعی و مفعولی را در یك فعل به کار گیرد. همچنین تا آنجا که توانسته از کاربرد واژگان عربی راه یافته به زبان فارسی پرهیز کرده و تنها واژگان عقیدتی مانند: خق، حج، خمس، زکات، جهاد، میراث، ارث و.... را آورده است.

از آنجا که واژه دنیا بار عقیدتی دارد، از ترجمه آن به جهان خودداری کرده چرا که جهان ترجمه عالم است و برای دنیا با توجه به بار کلامی آن نسزد. از کاربر واژگان پارسی کهن که اصالت دیرینه دارد، بهره جسته مانند: گلوم به جای جرعه، خو یا خیو به جای عرق، کراشی به جای ابن لبون، تندرستی و درواخی به جای سلامتی و عافیت، یك تویی به جای اخلاص، پایبندان به جای ضمانت و... و سرانجام متن و ترجمه را تدوین موضوعی کرده؛ یعنی خطبه‌ها، نامه‌ها، و سخنان کوتاه را که تا حدودی هم موضوع یافته، هر کدام را در بخش خودش کنار هم قرار داده و با توجه به این که در هر خطبه و نامه‌ای از موضوعات گونه گونی سخن رفته، در تدوین توجه به موضوع غالب بوده است. ترتیب زمانی و تاریخ خطبه‌ها و نامه‌ها را نیز رعایت کرده است.

متن این ترجمه نسخه چاپ مرحوم صبحی صالح است.

مترجم به نظر خود کاستی‌ها و نادرستی‌هایی که در واژگان، اعراب، عنوان‌بندی متن و واژه‌نامه صبحی صالح دیده است، در متن خود تصحیح نموده است.

مترجم با مراجعه به کتاب «تمام نهج‌البلاغه» ازآقای سید صادق موسوی شیرازی، در پایان هر خطبه و کلام و نامه و سخن کوتاه، همه موارد اختلاف در حروف، واژگان و ساختار جمله‌ها، و گاه پس و پیش کلام گزیده را با ذکر مصادر آن‌ها به اختصار هر

چه تمام آورده، تا خواننده محقق را در جریان چگونگی گزینش مرحوم سید رضی و پیش و پس کلام گزیده قرار دهد، تا به دریافت هر چه بیشتر معنای متن کمك کرده باشد.

در پایان ترجمه فهارس جالبی را برای کتاب ذکر کرده است، که شامل موارد زیرمی‌باشد:

۱. فهرست موضوعی خطبه‌ها
۲. موضوعی نامه‌ها
۳. موضوعی حکمت‌ها
۴. ترتیبی خطبه‌ها
۵. ترتیبی نامه
۶. ترتیبی حکمت‌ها
۷. کتاب شناسی نهج‌البلاغه
۸. نام اشخاص و...
۹. نام کتاب‌ها
۱۰. نام حشرات و....
۱۱. نام ستارگان و...
۱۲. نام کان‌ها و گوهرها و...
۱۳. نام جاها
۱۴. موضوعی اصطلاحات و...

منابع مقاله

متن و مقدمه کتاب